

**INNVANDRERE
SKIFTER
NAVN
FOR Å FÅ
JOB**

Nyhet s. 4-5

**RUMENSK
UIO-STUDENT:
Ble spurt
om hun
sov på
Oslo S**

Utenriks s. 12-13

FORTVILTE MEDISINSTUDENTER:

**– Det å være en
«turnusventer»
er som å ha et
hull i CV-en**

Nyhet s. 11

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

www.universitas.no

onsdag 24. oktober 2018

**Snart blir
du kanskje
Høyskolen
Kristiania-
student**

IMPERIET KRISTIANIA

Nyhet s. 6-8

redaktør: **Runa Fjellanger**
runa.fjellanger@universitas.no 901 59 831

nyhetsleder: **Henrik Gjaever**
h.s.gjaever@universitas.no 986 70 257

fotosjef: **Odin Drønen**

desksjef: **Kari Eiring**

nettredaktør: **Mathea Reine-Nilsen**

magasinredaktør: **Maria T. Pettrém**

MENINGER

Leger uten sjanser

«**Livet** stopper litt opp fordi fremtiden er så uvis. Du kan risikere å havne på NAV, forteller medisinstudent Synne Risnes. «NAV» og «lege» er ikke de ordene du vanligvis assosierer med hverandre. Men i denne ukas Universitas kan du lese om det store antallet medisinstudenter som sannsynligvis ikke får jobbe etter endt utdanning.

For å kunne begynne i fast jobb som lege i Norge, må du ha jobbet i en såkalt LIS1-stilling (tidligere turnus) i ett og et halvt år først. 64 prosent av studentene som søkte på en sånn stilling i høst, fikk ikke plass. Altså står urovekkende mange ferdigutdannede og kvalifiserte leger hjelpeløse på sidelinjen – klare til å jobbe.

Hadde det vært sånn at det var manko på legejobber i Norge, hadde saken vært en annen. Det er overhodet ikke tilfellet. Antallet LIS1-stillinger som lyses ut er langt færre enn det behovet samfunnet har for leger.

De studentene som ikke lander en stilling har begrenset med andre muligheter. De færreste får vikarjobber på sykehus, og alt koker ned til en knallhard kamp der den sterkeste CV-en vinner. Etter seks år med målrettet og beinhard jobbing, får disse studentene lufta slått rett ut av seg før de i det hele tatt har fått lov til å prøve seg på arbeidsmarkedet.

– Det å være en «turnusventer» er som å ha et hull i CV-en, du kommer deg ikke videre, forklarer Risnes. Seks år med hvileløse netter og intens jobbing rett i vasken.

Så hvorfor utlyses det ikke flere LIS1-stillinger når helsevesenet har et så stort behov for leger? Du spør godt, og *the plot thickens*: Behovet for leger er så stort at flere norske sykehus har begynt å importere utenlandske leger for å fylle de tomme stillingene – mens norske legestudenter står i kø for å få lov til å begynne å jobbe. Denne hjerneflukten er ikke bare uheldig for norske leger, den er uheldig for landene de forlater. Alle taper. Ingen vinner.

Bare vent, snart blir jeg majestet!

Akkurat da det virket som om alle Oslos megalo-mane rektorer hadde fått sitt met, kom enda en på banen. Universitas tok en flytur med Høy-skolen Kristiania-rektor Arne Krumsvik. Han pekte utover byen, og kanskje tenkte han på en løvepappa som lovet at en dag skulle alt dette bli hans?

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Simen Eriksen**
simen.eriksen@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Hvordan er det mulig å åpne pensumboka for første gang natten før eksamen, lese mens man drikker whisky og få en B?

Alle studenter er ikke like

Kommentar

Mikkel Ihle Tande, journalist i Universitas

Det var en idéhistoriestudent jeg kjenner som gjennomførte denne whisky-bragden. Eksempelet egnert seg godt til å illustrere at kravene som stilles til studentene ikke er høye nok. Derfor er det en god idé å innføre et såkalt «Honours»-program på Universitetet i Oslo (UiO), slik Universitas skrev om forrige uke. Programmet vil være en satsing på ekstra motiverte og dyktige studenter. Disse vil ta 60 studiepoeng per semester, i fag på Det humanistiske fakultet (HF) og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MatNat). UiOs nye satsing bør imidlertid ikke stoppe der.

Også på Det samfunnsvitenskapelige fakultetet (SV) er det behov for lignende programmer, med fokus på tverrfaglighet. I dag kan tilværelsen som student her av og til kjennes ut som å ha på en litt behagelig tvangstrøye. Tvangstrøye fordi vi kun leser pensumtekster fra én fagtradisjon, som ofte blir gjentakende, og dermed fratas muligheten til mer kreativ lek med ulike fagretninger som kan komplimentere hverandre. En sosiolog uten forståelse for historie, biologi og psykologi er lite egnet til å forklare menneskelig atferd. Derfor burde det bli flere muligheter til å lese pensum fra flere

fag, og få bruk for det i sitt eget studie. Og akkurat som med de som vanligvis bruker tvangstrøyer, forventes det ikke all verden av oss studenter. Det er oppsiktsvekkende hvor lite det faktisk er mulig å lese og likevel oppnå gode karakterer. Stilles det for lave krav til dagens studenter?

Ikke nødvendigvis. Kanskje er kravene tilpasset gjennomsnittsstudenten, og dermed kunne det fått store konsekvenser hvis de hadde økt betraktelig. I dag tar flere høyere utdanning enn noen gang tidligere. Mellom 1980 og 2017 har andelen av befolkningen med høyere utdanning økt fra 11,3 prosent til 33,4 prosent, altså en tredobling på kun 37 år, viser tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Dermed er det som før var et gode for elitene nå blitt tilgjengelig for alle. Dette er vel og bra, men har kanskje ført til at vi har glemt eliten. Nå er standardopplegget tilpasset gjennomsnittet til en stadig større andel av befolkningen, noe som gjør at de svært hardtarbeidene og motiverte studentene møtes med lave forventninger og enkle utfordringer.

Leder for studentparlamentet ved UiO, Susann Andora Biseth-Michelsen, frykter at innføring av et slik program vil føre til et skille mellom studentene, noe hun kaller et A- og B-lag. Men slike skille finnes overalt fra før, uten at det er et problem. En studie fra Vanderbilt University, publisert i 2005, tar for seg hele 1,2 millioner studenter resultater på en såkalt GRE-test. Testen måler ma-

Arkivaren

Historiske skråblikk av
Jantra «the skråblikk» Høllum

Drep sæden

«Ah, optimisme! «På Insittutt for medisinsk biokjemi arbeides det med å finne ut av hvordan hormoner styrer testiklenes produksjon av sædceller, for å få en p-pille for menn på markedet. Det forskes blant annet på stoffet gossypol, som er et sæddrepende middel. Det ble oppdaget helt tilfeldig på 50–60-tallet, hvor det ble benyttet i matlaging i fattige områder i Kina. Der fikk ingen barn.» Ahh, digg! «Men stoffet får alvorlige bivirkninger.» Ahhh, nei. «Når en p-pille for menn lanseres, kan paret skifte på å ta pille: Nå tar jeg den i år, så tar du pillen neste år.» Ahhh. «P-piller for menn kan bli en realitet innen år 2000,» skriver Universitas i 1987. Ahhhhhhhhh.

Universitas nr. 3, 1987

Piker, porno og penger

«Å betale tusen kroner for en menneskerett er galskap, mener Ingar Holst, lederen i Studenter for porno, stiftet i 1983. Foreningen har 34 medlemmer, hvorav fire er kvinner. Ingar Holst mener foreningen trengs for å motarbeide samfunnets syke holdninger til sex.» Disse syke holdningene til sex er i følge Holst straffelovens paragraf som forbyr kvinnediskriminerende publikasjoner, fordi det er sterkt mannsdiskriminerende og pornoundertrykkende. «– Er kranen min tett ringer jeg en rørlegger, som ikke kommer fordi han har lyst, men fordi han får penger for det. Er jeg kåt går jeg til en prostituert, som ikke gjør det fordi hun har lyst, men fordi jeg betaler henne for å gjøre det.» Holst blir spurt om hva som er genuint feminint: «I første rekke beskjedenhet, ynde og sensualitet. Piker er en positiv verdi som jeg assosierer med behagelighet. Piker fra fjorten til tegotytte er å foretrekke.»

Universitas nr. 18, 1993

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

tematiske og verbale ferdigheter og er ofte brukt som et mål på generell IQ. Det viste seg at fysikk- og matematikkstudenter scoret betydelig høyere enn de som studerte til å bli lærere. Disse to studentgruppene er selvsagt like mye verdt som mennesker, selv om den økonomiske verdien på arbeidet de vil foreta seg i fremtiden er ulik. På samme måte er det forskjeller mellom en student som leser 40 timer i uka, og en som leser 20 timer og bruker 20 timer på Netflix. Fortjener førstnevnte flere muligheter og tettere oppfølging fra universitetet? Dersom man tar på seg mye mer ansvar for egen kunnskap enn sine medstudenter er det rett og rimelig at universitet også tar en mer på alvor. Slike goder vil også motivere studenten til å faktisk jobbe hardt og målrettet fremfor å åpne boka, og whiskyflaska,

dagen før eksamen i et fag som er altfor lett.

En av grunnene til at mange tillegger studiene på HF og SV lav status er nettopp at kravene ikke akkurat kan sies å være skyhøye. Vi vet at mange motiveres av status når de velger utdanning. Et «Honours»-program på HF og SV vil tiltrekke seg flere med en slik motivasjon, noe som kunne løftet fagmiljøene generelt. Det kan tenkes at et større mangfold av personligheter ville sett verdien av disse utdanningsretningene. I England og USA er det vanlig med humaniorabakgrunn i finansbransjen. Nylig ble Europas største skattesvindler gjennom tidene avslørt. Aksjemeglere, banker og advokat har samarbeidet om å stjele flere titalls milliarder kroner fra en rekke europeiske statskas-

ser. Med denne skandalen friskt i minnet, er det ingen dårlig idé å eksponere flere aksjemeglere for moralfilosofi.

Prorektor Gro Bjørnerud Mo argumenter for at «Honours»-programmet vil skape et mer stimulerende miljø for ambisiøse studenter. Dette er riktig vei å gå. I dag må de aller mest ambisiøse og dyktige studentene til eliteuniversiteter i utlandet dersom de ønsker et mest mulig spisset fagmiljø bestående av likesinnede, og mulighet til å dykke dypt i kunnskap fra flere fagfelt samtidig. Dette gjelder i hvertfall dersom de ønsker å studere humanistiske eller samfunnsvitenskapelige fag. De samme mulighetene bør være tilgjengelige på alle UiOs fakulteter. Det fortjener elitestudentene.

Øyeblikket

av **Odin Drønen**

Slakt: Går du opp riktig grusbakke på Voss en gang i oktober finner du kanskje 150 kilo kjøtt uten hode, ben, eller hud. Om du går litt videre finner du kanskje ut hvor det ble av delene som manglet.

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: **@universitas_no**
instagram: **universitas_offisiell**

For oppdaterte studentnyheter.

På desken: Solveig
Bua Løken, Anna Torst
Saatvedt, Kari Eiring

nyhetsleder: **Henrik Gæver**
h.s.gæver@universitas.no 986 70 257

NYHET

Vil stanse gratis busskort til studenter

HJERNEFLUKT: Siden i fjor har studenter som flytter til Kristiansand fått gratis busskort i bytte mot melding om flytting, skriver NRK. Kanalen melder at Kristiansand i 2017 tjente 20,3 millioner kroner som følge av tilbudet. Det er ikke alle like fornøyd med, og ordførere i flere nabokommuner ber nå

Stortinget om hjelp. Det er nemlig rett og slett for mange som flytter ut.

– Alle kommunene trenger sine innbyggere, og dette kan ikke fortsette, sier ordfører Kirsten Helen Myren (Sp) i Vegårshei. I tillegg hevder Arendal å ha tapt nesten to millioner kroner som følger av studenter som har flyttet.

SKIFTER NAVN FOR Å FÅ JOBB:

– Jeg vil bli møtt som norsk

Identitet: Inna Marie Dahle (25) følte seg ikke spesielt knyttet til etternavnet sitt.

Forskning viser at det er vanskeligere å få jobb hvis du heter Ali, enn hvis du heter Nora. Inna Marie Dahlen endret navn i håp om å slippe stigmatisering.

Navneendring

tekst Synne Hellevang og Maria Store
foto Odin Drønen og Henrik Follesø Egeland

– Jeg tenkte bare «nei, dette her gidder jeg ikke mer», sier Inna Marie Dahlen (25).

Tidligere i år endret hun etternavn, etter å ha lest et studie gjennomført av Institutt for samfunnsforskning (ISF) gjort i 2012. Studien Dahlen henviser til konkluderer med at sannsynligheten for å bli kalt inn til jobbintervju

ligheter med å få sommerjobber og ubehagelige spørsmål stilt på intervju knyttet til navnet hennes.

– En gang da jeg skulle ordne noen papirer på politikontoret så mannen i skranken navnet mitt og sa: «Jøss, du har dialekt jo!», forteller hun.

Dahlen er oppvokst i Nordreisa kommune, og sier hun definerer seg selv som nordlending. Videre forteller hun at ingen har kommentert hennes identitet som norsk etter hun skiftet navn.

– Diskriminering forekommer

Arntfinn H. Midtbøen ved institutt for samfunnsforskning forsker på innvandring og integrasjon, og utførte sammen med Jon Rogstad studien Dahlen baserte sin avgjørelse om navneendring på. Han kan fortelle at studien tydelig beviser at diskriminering basert på navn forekommer i arbeidslivet.

– Jeg forstår at enkeltpersoner kan velge å endre navn i et forsøk på å unngå diskriminering. Også forskningen på feltet viser at man-

«Jeg har fått noen reaksjoner fra nordmenn som sier at jeg ikke kan fremstille meg som etnisk norsk, og at jeg ikke kan lure meg til en jobb»

Isidora Løkke, historiestudent

reduseres med om lag 25 prosent dersom søkeren har et utenlandskklingende navn sammenliknet med identisk kvalifiserte søkere med norsklingende navn.

– Jeg vil egentlig bare bli møtt som norsk av andre, sier Dahlen.

Identitet som norsk

Dahlen kom til Norge da hun var ti år gammel, og tar nå en master i entreprenørskap og innovasjon ved universitet i Ås. Selv har hun opplevd utfordringer med jobbsøkeprosessen, blant annet vanske-

ge minoriteter tar i bruk ulike strategier for å unngå forskjellsbehandling, navneendring er en av disse.

I Midtbøens studie sendte de ut 1800 fiktive søknader, til 900 reelle stillingsutlysninger. Det var to søknader per stilling, skrevet på prikkfritt norsk. Kandidatene var helt identiske, med like gode kvalifikasjoner.

Den eneste forskjellen på søknadene var navnene, hvor den ene hadde et norsk navn, mens den andre hadde et pakistansk navn.

Fire av ti politistudenter i jobb

JOB: Fire av ti politistudenter som sto på eksamen i vår, jobber i dag i politiet, skriver NTB, som har hentet tallene sine fra Politidirektoratets tall for tredje kvartal. Av disse skal i overkant en fjerdedel ha fått fast jobb.

Dette er en nedgang fra i fjor, da over halvparten av de nyutdannede politistudentene hadde fått jobb

innen utgangen av september. Ifølge NTB er imidlertid ikke alt håp ute for ferdigutdannede konstabler. I dag har nesten 85 prosent av de som var ferdigutdannede fra Politi-høgskolen våren 2017 blitt ansatt hos politiet. Går man enda et år tilbake i tid ser man at om lag 93 prosent av de som var ferdig utdannede i 2016 har fått jobb i dag.

Universitas presiserer:

HONOURS: I forrige ukes utgave av Universitas skrev vi om det planlagte «honours»-programmet ved Universitetet i Oslo (UiO). I saken kom det frem at det nevnte programmet innebærer et løp på 60 studiepoeng per semester, og nye 40 studieplas-

ser. Dette stemmer ikke. I stedet skal studieløpet innebære 35 studiepoeng i semesteret, og innebære totalt 20 nye studieplasser, ti på Det matematisk- naturvitenskaplige fakultet, og ti på Det humanistiske fakultet. Universitas beklager feilen.

Enklere liv: Isidora Løkke (19) byttet navn basert morens erfaringer, for å gjøre livet i Norge enklere.

– Det vi fant ut var at det er 25 prosent mindre sjanse for å bli kalt inn på intervju om har et pakistansk navn, sammenliknet med et norsk navn.

I senere intervjuer med arbeidsgivere så de at en viktig grunn til dette var stereotyper knyttet til språk og kulturell avstand.

– Det betyr jo at selv norskfødte med innvandrerbakgrunn kan risikere å bli diskriminert på bakgrunn av stereotyper knyttet til foreldregenerasjonen, forklarer Midtbøen.

Samtidig som Midtbøen forstår at enkeltpersoner velger å endre navn, synes han det er viktig å påpeke at dette på samfunnsnivå er ganske alvorlig affære.

– Mange føler seg veldig knyttet til navnet sitt, det er en viktig del av ens identiteten. Det er derfor ganske alvorlig at diskrimineringen i arbeidsmarkedet får denne typen utslag.

Han forteller at han synes forskningen er viktig, og at det er viktig å dokumentere at diskriminering faktisk skjer, samt hvor utbredt det er og hvorfor det forekommer. Samtidig vil han ikke ta motet fra folk.

Arnfinn H. Midtbøen, forsker på innvandring og integrasjon ved Institutt for samfunnsforskning

Håkon Seljord, styreformann i senter-IVI

– At diskriminering faktisk skjer betyr ikke at arbeidsmarkedet er stengt for folk med utenlandskklingende navn. Men det betyr at personer med minoritetsbakgrunn må belage seg på å søke flere jobber, eller være bedre kvalifisert. De stiller på en måte med et handikap i møte med arbeidslivet.

Mellom identiteter

– Det var min mor som ga meg idéen og som dyttet det litt på meg, sier historiestudent Isidora Løkke (19).

Opprinnelig er Løkke fra Serbia, men flyttet til Norge da hun var elleve år gammel. Hun har nå en norsk stefar og valgte å ta etternavnet hans for to år siden. Løkke forteller at moren tok navnet enda tidligere, og hun mente at det var det beste for datteren også.

– Mamma vil ikke at jeg skal omtale meg som serbisk i det hele tatt, sier hun.

Løkkes mor anbefalte å skifte navn for at det skulle gjøre livet i Norge lettere, både i jobbrelaterte og sosiale sammenhenger. Basert på moren sine erfaringer valgte Løkke å skifte etternavn, men hun

«Det er ganske alvorlig at diskriminering i arbeidsmarkedet får denne typen utslag»

Arnfinn H. Midtbøen, forsker hos institutt for samfunnsforskning

har i ettertid fått en del kommentarer som irriterer forteller hun.

– Jeg har fått reaksjoner fra nordmenn som sier at jeg ikke kan fremstille meg som etnisk norsk, og at jeg ikke kan lure til meg en jobb.

Til tross for kommentarer står hun for valget hun tok, men sier det kan være utfordringer knyttet til navneendringen.

– Man kan liksom ikke identifisere seg som serbisk med et norsk etternavn, og man kan ikke identifisere seg som nordmann med en serbisk bakgrunn. Da blir man på en måte i midten.

Ikke alene om navnebytte

Senter-IVI er en organisasjon som hjelper innvandrere med høy-

ere utdanning å komme i jobb via samarbeid med både private og offentlige virksomheter. Styreformann, Håkon Selrod, kjenner til flere tilfeller der folk med ikke-norsk navn velger å bytte.

– Dette har kommet opp gjentatte ganger før, og det er helt klart et gjenkjennelig fenomen, sier han.

Selrod presiserer at Senter-IVI ikke har foretatt direkte forskning på fenomenet, men sier at innvandrere selv har inntrykk av at de ikke får jobb på grunn av utenlandsk navn.

– Det burde absolutt ikke være sånn, og det er jo diskriminering, men for å være ærlig tror jeg at det kan hjelpe enkelte å skifte navn.

universitas@universitas.no

Fri flyt: – Jeg har ingen svarteliste over hvem vi ikke kan slå oss sammen med. Verken geografisk eller faglig, sier HK-rektor Arne Krumsvik.

DRØMMEN OM NORGES FØRSTE PRIVATE UNIVERSITET:

SPIS, ELLER BLI SPIST

KJELLER (Universitas): Høyskolen Kristianas nye rektor har høye ambisjoner for skolen sin. Fra et Cessna 172-fly skuer han utover byen som han håper vil romme Norges første private universitet.

Imperiet Kristiania

tekst Philip A. Johannesborg
foto Henrik Follesø Egeland

– Fuel selector, both. Mixture rich. Trim, satt for take-off, sier Arne Krumsvik.

For rundt tusen kroner timen kan du leie deg et eget fly på Kjeller, rett utenfor Lillestrøm sentrum. Så fremt du har flylappen til det. Fra flyplassen på Kjeller og til Bjørvika tar det kun minutter. På passelig avstand – 2200 meter over havet – peker rektor Krumsvik på Høyskolen Kristianas hovedsete i Kirkegata.

Han kunne nesten pekt hvor som helst, for er det én høyskole som stadig sikrer seg nye territorier og lokaler så er det Høyskolen Kristiania.

I fjor kjøpte skolen opp Westerdals Oslo Act, og i juni inngikk de intensjonsavtaler med Norges Dansehøyskole, Musikkteaterhøyskolen, Norges Yrkesakademi og Barratt Due Musikk-institutt om oppkjøp. Fagmiljøet på sistnevnte skole har vært svært skeptisk, men skolen oppgir at de ikke har noe valg.

Skyhøye ambisjoner

– Jeg har vel vært så stor i kjeften og sagt at det er ikke én privat høyskole som vi ikke kan tenke oss å diskutere sammenslåing med, sier Krumsvik.

– Det vil og må skje en samordning, hvis ikke så blir de private skolene for små og for sårbare, og det blir fort utfordrende kvalitetsmessig med små enheter.

Med nesten 10.000 studenter og 500 ansatte er Høyskolen Kristiania Norges nest største private høyskole. Kun slått av Handelshøyskolen BI.

– I internasjonal sammenheng er vi allerede et stort universitet. Ambisjonen vår er å bli dobbelt så store som vi er nå, sier Krumsvik mens han nærmest loddrett svinger rundt Tjuvholmen.

Men det er ikke den eneste ambisjonen de bærer på. Øverst i strategidokumentene til skolen står det med uthevet skrift at de ønsker å bli

«Fusjonering er glede, muligheter, frustrasjon og irritasjon. Kristiania har oppnådd god kompetanse på det»

Arne Krumsvik, rektor ved Høyskolen Kristiania

Norges første private universitet.

– I det offentlige ser vi at det bare er tre høyskoler som enten ikke har blitt eller holder på å bli universiteter. På privat side er det veldig mange små høyskoler. Jeg tror at vi vil se en framtid hvor det norske utdanningssystemet består av universitet og av fagskoler.

– Er det tilfeldig at det ble Høyskolen Kristiania som tok på seg det ansvaret?

– Vi var allerede en stor aktør med flere fag, og vi vil komme fortere til målet om vi slår oss sammen med andre institusjoner.

Voksesmerter

Rektor Krumsvik er ansatt for å videreføre skolens visjoner om å bli universitet. Han har selv forsket på endring, og mener det er naivt å tro at sammenslåinger bare er kos.

–Fusjonering er glede, muligheter, frustrasjon og irritasjon. Nå har Kristiania oppnådd en god kompetanse på det, sier han.

Både Westerdals og Barratt Due har ymtet frempå at de er redde for å miste identiteten sin. Faglig sett har disse skolene hatt et godt rykte som Krumsvik mener det er viktig å ta vare på.

–Jeg tenker at vi må prøve å berolige skolene vi fusjoneres med. Vi bruker for eksempel fortsatt Westerdals som institutt navn på tre av instituttene våre, og vi bruker det som et av våre merkevarer i porteføljen vår.

For å bli et universitet kreves det mange kvalitetssikringer og ifølge rektoren blir det stadig mer og mer komplekst. Samtidig er de mindre skolene engstelige for byråkratiet som automatisk følger med det å bli et stort universitet.

–Hvis du kommer fra en bitteliten skole, så vil alt oppleves som byråkrati. På den måten kan det godt bli mer byråkrati, men jeg opplever at vi har et profesjonelt og effektivt byråkrati på Høyskolen Kristiania.

Det vites ikke hvilke andre skoler som står på ønskelisten, men Høyskolen Kristiania-rektoren vil utelukke noen. Selv ikke den ►►

Arne Force One: Har du riktig flylapp kan du ta med deg to av Universitas' utsendte til himmels. Denne tanken slo rektoren ved Høyskolen Kristiania, Arne Krumsvik en torsdag ettermiddag. Med litt under halv tank, dotter i ørene og 2000 meter rett ned, viser han gjerne frem Oslo fra sin beste side.

◀◀ private høyskole-storebroren.

– Har dere vurdert oppkjøp eller samarbeid med BI?

– Altså, jeg har ikke inntrykk av at BI er helt klare for den samtalen, men telefonen min står på, svarer rektoren lurt.

Blir Curt grusom?

– BI trives svært godt som en handelshøyskole, og har ingen planer om å skulle bli et universitet eller å slå seg sammen med en annen skole. Vi søker samarbeid med de beste skolene i verden for å tilby den mest mulig relevante utdanningen for fremtiden, svarer BI-rektor Inge Jan Henjesand på spørsmål om de kunne tenke seg å fusjonere med Høyskolen Kristiania.

Til tross for at det kan se ut som om Kristianas strategi er å spise eller å bli spist, så er ikke BI den største rivalen. Ifølge Krumsvik er den største konkurrenten tidligere høyskole, og nåværende universitet, Oslomet.

– Vi konkurrer om studentene hvert eneste år.

Rektoren ved Oslomet, Curt Rice, er på sin side ikke sikker på om han oppfatter Høyskolen Kristiania som en stor konkurrent:

– Men de har store ambisjoner, og det er farlig å ikke holde øye med dem som har ambisjoner, sier han.

Per dags dato er det allerede to offentlige universiteter i Oslo, Universitetet i Oslo og Oslomet. Rektor Rice mener likevel det ville vært dårlig gjort å si at det ikke er plass til enda ett

universitet.

– La Krumsvik ta meg med på en flytur, så skal jeg gi ham kompetansen som trengs for å kunne bli et universitet, sier han og spanderer gjerne to tips til skolene som har universitet-sambisjoner.

– Du kan ta snarveien og slå deg sammen med noen som allerede er det. Eller du kan ta den tunge og krevende veien vi tok ved å bli større. Mitt største tips er likevel stadig å påpeke for studenter og ansatte hvorfor det er så viktig å bli et universitet. Får du hele organisasjonen med deg på den tanken, så er mye gjort.

– Har du noen navneforslag?

– Jeg syns de burde oppkalle det etter Høyskolen Kristianas forrige rektor, han som kom med idéen. Blindheim Universitet.

Endringsvillig

Krumsviks guidede flytur nærmer seg slutten. I det vi passerer utkanten av

Oslo peker han ned på skrivestuen sin hvor han skrev sin doktorgrad, samtidig som 40-årskrisen inntraff. Den handlet om endring.

– Når vi møtes igjen om noen år, så har Høyskolen Kristiania forandret seg ganske mye, sier han.

Hjemme venter hjemmelaget pizza, kone og barn. Rektoren ser sitt snitt i å gå inn for landing.

– Every landing you can walk away from is a good landing, sier han tørt idet han treffer bakken.

– Men en perfekt landing er den hvor du kan bruke flyet én gang til.

«I internasjonal sammenheng er vi allerede et stort universitet. Ambisjonen vår er å bli dobbelt så store som vi er nå»

Arne Krumsvik, rektor ved Høyskolen Kristiania

Oslos største offentlige utdanningsinstitusjoner

- Universitetet i Oslo har rundt 28.000 studenter og 6000 ansatte
- Oslomet har rundt 18.500 studenter og 2150 ansatte

Høyskolen Kristiania

- Grunnlagt i 1914, da under navnet Norsk Korrespondenceskole
- Mellom 8000-10.000 studenter og 500 ansatte
- Studiesteder i Oslo, Bergen og på nett
- Rundt 700 millioner i omsetning

Private høyskoler tilknyttet SIO (ca. antall studenter inkl. nettstudier)

- Musikkteaterhøyskolen* (80)
- Norges Dansehøyskole* (80)
- Barratt Due Musikkinstitut* (90)
- NSKI Høyskole (100)
- Fjellhaug internasjonale høyskole (200)
- Steinerhøyskolen (230)
- Norsk Gestaltinstitut Høyskole (250)
- Høyskolen for ledelse og teologi (250)
- Bjørknes Høyskole (1500-2000)
- NLA Høgskolen Staffeldtsgate (2000)
- Handelshøyskolen BI (18 000-20.000)
- Atlantis medisinske høyskole (uvisst)

*Har signert en intensjonsavtale om mulig salg til Høyskolen Kristiania

Tirsdag 23. oktober ble undersøkelsen til årets Studiebarometer sendt ut. Leder for Norsk studentorganisasjon (NSO), Håkon Randgaard Mikalsen, oppfordrer alle til å svare.

Studiebarometeret

tekst Ida Davidsen

studenter bør ta seg tid til, sier Mikalsen.

Styrker kvalitetsutvikling

Undersøkelsen skal formidle informasjon om studiekvalitet, og styrke arbeidet rundt kvalitetsutvikling. Alle studenter i andre studieår på bachelor- og masterprogram, sammen med studenter i femte studieår på integrerte masterprogram og lange profesjonsutdanninger kan delta.

– Formålet med undersøkelsen er å få frem hva studentene mener er bra, og hva de mener må forbedres. Vi setter med andre ord tall bak studentenes oppfatninger, sier Emilie Valebjørg, pressekontakt i NOKUT.

Nesten 65.000 studenter har fått tilsendt undersøkelsen, og på NOK-UTs nettsider skriver de at omtrent 47 prosent gjennomfører den.

– Høy svarprosent er helt avgjørende for at studentenes stemme skal brukes i arbeidet med å forbedre utdanningene. Derfor oppfordrer vi absolutt alle studenter som får undersøkelsen til å bruke ti minutter av sin tid til å svare, sier Valebjørg.

universitas@universitas.no

- Undersøkelsen er noe alle

NASJONALT MEDISINSK MUSEUM

TEKNISK MUSEUM

SAMTALE OM KJØNN SMANGFOLD & DIAGNOSENS MAK

ONSDAG 24. OKTOBER KL. 18:00-21:00

gratis // åpent for alle

Hos WHO er transseksualisme snart ikke en sykdom. Hva skjer da?
Får alle den medisinske hjelpen de trenger?

På museets nye møteplass Medisinske rom, treffes publikum,
spesialister, aktivister, pasientgrupper og ansatte i helsevesenet.

Les mer på tekniskmuseum.no

Kun 12 min. fra Oslo S til Kjelsåsveien 143
tekniskmuseum.no

NORSK
TEKNISK
MUSEUM

Fakultetene må betale for elitestudiet

Det planlagte «Honours»-programmet til UiO får ingen støtte i forslaget til statsbudsjett for 2019. De økonomiske midlene må fakultetene grave frem fra egen lomme.

Solveig Kristensen,
studiedekan ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved UiO

Elitestudenter

tekst Jo Marvik

I forrige uke skrev Universitas om det planlagte «honours»-programmet ved UiO.

Etter planen vil til sammen 20 ordinære studieplasser fra Det humanistiske fakultet (HF) og Det matematisk-naturvitenskapelig fakultet (MatNat) bli omgjort til studieplasser for elitestudenter fra og med høsten 2019. Programmet vil kreve en større ressursbruk enn ordinære studieplasser.

I samme sak skrev Universitas at leder for Studentparlamentet Susann Andora Biseth-Michelsen i utgangspunktet var positiv til programmet såfremt midler ikke skulle tas fra den større studentmassen.

Nå ser det likevel ut til at finansieringen i første omgang må tas fra de respektive fakultetenes egen lommebok.

Oversikt over midler

Prodekan ved HF, Eirik Welo, forteller at de begynner å få oversikt over mengden midler som kreves for å gjennomføre prosjektet.

Eirik Welo,
prodekan ved Det humanistiske fakultet ved UiO

– Vi vil se på de ulike elementene som inngår i programmet i dialog med MatNat og UiO sentralt, forteller Welo.

– Vil ikke dette gå utover de andre studenter på fakultetene?

– Ikke nødvendigvis, forteller studiedekan ved MatNat, Solveig Kristensen.

Hun sier at fakultetet sitter med en totaløkonomi som klarer å tillate ti studieplasser innenfor programmet.

– Må være frempå

Får ikke UiO midler ved en senere anledning kan det være at programmet legges ned.

– Skulle vi ikke motta finansiering, kan det hende de første plassene på programmet også blir de siste, forteller Kristensen.

Dette begrunner hun med at UiO kun har forpliktet seg til å

«Vi mener det er viktig å være fram-på med et slikt program»

Solveig Kristensen, studiedekan ved MatNat ved UiO

gjennomføre utdanningsløpet for det første kullet.

– Virker det ikke litt baklengs å starte opp en program som ikke får innvilget finansiering?

– Det kan jeg forstå at det gjør, men vi mener det er viktig å være fram-på med et slikt program, forteller Kristensen.

Navn oppe til diskusjon

Prodekan Eirik Welo mener at programmet er for viktig til å vente med.

– Vi har fulgt opp Stortingets signaler. Nå får politikerne følge opp de økonomiske konsekvensene av deres egne handlingsmål, forteller Welo.

– Hva med navnet på studieprogrammet? Er det ikke litt tåpelig?

– Også navnet har vært oppe til diskusjon, forteller Kristensen, og fortsetter:

– Til nå har vi kun brukt det internasjonale begrepet på lignende programmer, sier hun. Hun anmoder andre studenter til å komme med forslag.

universitas@universitas.no

LEGESTUDENTER KNIVER OM STILLINGER

– Du kan risikere å havne på NAV

Usikker fremtid: Synne Risnes vet ikke om hun får den viktige LIS1-stillingen hun har søkt på. Det er hun ikke alene om.

Hvert år er medisin- studier blant de vanskeligste å komme inn på. Etter fullført studie venter nok en opptaksprosess med spisse skuldre.

Turnus

tekst Frida Nordhus
foto Sjur Stølen

– Det er demotiverende at sannsynligheten for å få jobb er så liten, sier Synne Risnes.

Hun går sisteåret på medisin- studiet ved Det medisinske fakul- tet på Universitetet i Oslo (UiO). Fredag 26. oktober får hun vite om hun får en såkalt LIS1-stilling, tidligere kalt turnus. Det gjør hun sannsynligvis ikke.

– Livet stopper litt opp

Ifølge tall fra helsedirektoratet var det om lag 1278 søkere på 456 ut- lyste LIS1-stillinger våren 2018. Det vil si at om lag 64 prosent av søkerne på stillingene ikke fikk plass i høst.

For å kunne jobbe som lege, må man ha jobbet i en LIS1-stilling i ett og et halvt år, med 12 måneders tje- neste i sykehus, og seks måneder i kommunehelsetjenesten.

– LIS1-stillinger er porten inn til arbeidslivet for oss, sier Risnes.

Men porten er verken bred el- ler høy. Risnes synes det er synd at

høyt motiverte studenter ikke får mulighet for jobb når helsevesenet har et så stort behov for leger. Uten LIS1-stilling får ikke de nyutdan- nede legene begynne i fast jobb som lege.

– Det er ikke lett å vite hva man skal finne på hvis man ikke får tur- nus. Etter så mange år på studiet er folk veldig lystne på å komme i gang. Vi snakker mye om dette på studiet, og man merker en viss apati sier hun, og legger til:

– Livet stopper litt opp fordi fremtiden er så uvisst. Du kan ri- sikere å havne på NAV, fortsetter hun.

– Et økende problem

Hanna Strømholt Bremnes, ar- beidslivsansvarlig i Norsk medi- sinstudentforening, mener at si- tuasjonen er veldig uheldig.

– Antallet stillinger er for lavt i forhold til det behovet samfunnet har. Vi har mange leger som står ferdig utdannet og ønsker å bidra, sier hun.

Hun mener at situasjonen har blitt verre for hvert år som har gått.

– En av våre hovedsatsnings- områder har vært statsbudsjettet. Vi ønsker at politikere blir enda mer oppmerksomme på proble- matikken og setter av nødvendige midler.

For de nyutdannede som ikke får LIS1-stilling er det begrenset hva de kan jobbe med når de ven- ter på plass.

– De som er heldig får vikarjob- ber som lege, andre tar stillinger som sykepleiervikarer eller plei- eassistenter, mens andre igjen for- blir arbeidsledige.

Ifølge Bremnes var det 822 per- soner som fortsatt ventet etter søknadsprosessen i våres.

– Trenger 200 nye stillinger

Bremnes mener at løsningen er å tilpasse plassene til det reelle be- behovet for leger i Norge.

– Vi trenger minst 200 stillinger per år for å dekke legebehovet i fremtiden, sier hun.

Hun forteller at slik situasjonen er nå, hvor behovet for leger er så stort, men spesialistutdannings- kapasiteten så liten, importerer flere sykehus utenlandske spesia- lister.

– Norge henter kvalifiserte le- ger fra utlandet og fyller opp spe- sialiststillingene som står ledig. Dette bidrar til en «hjerneflukt» som er uheldig for både nyutdan- nede norske leger og landene de blir hentet fra, sier hun.

Konkurransen om best CV

Ole Marius Gaasø er ferdig på me- disinstudier til jul og er også en av dem som har søkt LIS1 i høst. Han

«Det holder ikke med seks år med me- disin. Det er en kamp om midlertidige stillinger, forskingsplasser og rett og slett best CV»

Ole Marius Gaasø, medisinstudent

har merket en økning i presset på å drive med andre aktiviteter enn studiet.

– Det holder ikke med seks år med medisin. Det er en kamp om midlertidige stillinger, forsknings- plasser og rett og slett best CV sier han.

Gaasø påpeker at han ikke bare konkurrerer med nyutdannede medisinstudenter om LIS1-stillin- gene ettersom kun 36 prosent av søkerne fikk plass i vår.

– Vi konkurrerer jo ikke bare med vårt kull, men også alle de som ikke har fått LIS1-stilling de andre årene og det er mange, sier han.

– Håpløst

Da Synne Risnes valgte legeyrket, trodde hun ikke skulle være noe problem å bli ansatt. Hun hadde ikke sett for seg at det skulle være så stressende.

– Drømmen akkurat nå er bare å få en LIS1-stilling, sier hun.

Hun forklarer at det har vært en annerledes stemning på studiet dette semesteret. Personlig isolerte hun seg på et rom med et par andre under eksamensperioden på grunn av det høye presset.

– Det å være en «turnusventer» er som å ha et hull i CVen, du kom- mer deg ikke videre, sier hun.

Berg Lions Club
Byens største og beste
BOKMARKED

3.-11. nov. 2018

VESTRE AKER SKOLE. Ullevålsalléen 37 v/Ullevål Skole
Lør. 10-18, søn. 13-18, man.-fre. 17-20

– DE SPURTE OSS OM VI SOV PÅ OSLO S

Julia (24) og Guță (21) møter fordommer i Oslo som henholdsvis rumener og rom. Den ene vil hjem, og den andre skal aldri tilbake.

Oslo

tekst Knut Anders Finnset
foto Henrik Follesø Egeland
og Ola Vatn

– Vi møtte noen gutter. Da vi sa vi var fra Romania, spurte de med en gang om hvor vi bodde og om vi sov på Oslo S, forteller den rumenske UiO-studenten Julia Barbu (24).

Andre ganger har folk blitt overrasket over at hun, som fremstår vennlig og beskjeden, er fra Romania. Vi spiser lunsj med henne i Frederikke-kantina på Blindern, før hun skal haste videre til masterlesesalen.

«Romania har ikke gitt meg en dritt»

Julia Barbu, forskningassistent ved UiO

Julia forteller åpenhertig om reisen fra sykdomspreget ungdomstid, til opplevelsen som ung rumener i Oslo. Fordommene hun møtte her tok henne på senga.

– Jeg har ikke noe spesielt imot romfolk, men det er litt kjipt at mange nordmenn er så uvitende. Alle vil jo anerkjennes for den de er, og jeg er rumener, ikke rom, sukker hun.

– I starten likte jeg ikke å si at jeg var fra Romania.

I pappas fotspor

Faren til Julia har jobbet i Norge i 18 år for å forsørge familien, og for to år siden fant også hun veien nordover. Hun er langt fra alene.

Unge rumenere forlater landet i hopetall. Andelen innbyggere i aldersgruppen 15–29 har på åtte år rast fra 4,8 til 3,5 millioner, og samlet sett har hele 17 prosent av befolkningen forlatt landet siden 2007 – en statistikk som er uovertruffen i fredstid i Europa, og kun slått av krigsherjede Syria.

For Julia ble et opphold på sykehus der hun og familien ble lurt trill rundt, en av grunnene til at hun valgte å forlate. En utposning i hovedpulsåren gjorde henne avhengig av medisinsk assistanse fra

Inkluderende miljø: Guță Trandafir (21) ble godt tatt imot av rom-miljøet i Oslo, og forteller at de forsøker å hjelpe hverandre med å finne arbeid i Norge. De er flere som bor hjemme hos s

Romalias korrupte helsevesen i flere år. Julia forteller at familien var nødt til å bestikke helsepersonell i alle ledd for å få skikkelig behandling, og at dette bokstavelig talt er «business as usual» i Romania.

– Jeg var heldig som hadde en far som jobbet i Norge, men nesten alle pengene våre gikk i en periode til bestillinger. I starten sa hver nye lege at de kunne hjelpe meg, men så plutselig sluttet de å svare på meldinger, tok ikke telefonen, og sa bare at de ikke hadde riktig utstyr og kompetanse. Vi ble lurt, gang på gang.

Spilte til livets opphold

Guță Trandafir (21), er en ung rom som bor i Oslo og jobber på tekstiltrykkeriet til klesmerket Fair & Square. Den gamle heisen opp til kontoret smeller så den rumenske tolken vår skvetter til, i det den stopper i tredje etasje der Guță har sin arbeidsplass.

I likhet med faren til Julia, har

også han en datter og familie i hjemlandet, og kom hit i håp om å kunne forsørge dem.

Guță er fullt klar over at rom i Norge har et frynsete rykte. Kanskje spesielt etter at Brennpunkt-dokumentaren «Lykkelandet» slo ned

«Jeg har ikke gjort noe kriminelt»

Guță Trandafir, ansatt hos Fair&Square

som en bombe i samfunnsdebatten i 2017, er det mange som forbinder dem med organisert kriminalitet.

Fordommer han har møtt i Norge, utspiller seg for eksempel med beskyldninger om tyveri når han er på 7-Eleven, og å bli kalt «gypsy» av fremmede på gaten.

– Jeg har ikke gjort noe kriminelt, understreker han.

Da han først ankom landet for

Akademiker-drøm: Rumenske Julia Barbu (24) er forskningsassistent ved UiO, og drømmer om en karriere i akademien. Hun tar masteren «Higher education».

jefen hans, Sigmund Hegstad.

et år siden, tjente han til livets opphold som gatemusikant, og bodde på gata i Oslo. Så flyttet han inn til daglig leder i Fair & Square, Sigmund Hestad, som også skaffet ham jobb.

– Vi vil selvfølgelig ha en jobb alle sammen. Noen av oss har fått det, andre ikke. Vi gjør så godt vi kan.

Ingen fremtid i Romania

Etter å ha lagt bak seg den traumatiske opplevelsen med helsevesenet i Romania fikk Julia også kjenne på de tøffe kårene vanlige arbeidere lever under i hjemlandet. Etter å ha jobbet som lærer i hjembyen i to år, bestemte hun seg for at det var nok.

– Jeg tjente kanskje 2000 kroner i måneden. Det var nok til å overleve, men det var også det, sier Julia.

Hun ser ingen fremtid for seg selv i Romania.

– Før tenkte jeg at med den utdannelsen jeg snart har i lomma, kunne jeg kanskje reist hjem og prøve å bidra til å endre utdanningssystemet. Men Romania har ikke gitt meg en dritt, sier hun motløs. Hun mener unge mennesker forlater landet, fordi de hverken blir hørt eller satt pris på.

– Så hvorfor bli? spør hun.

Vil hjem til datteren

Guță ønsker seg derimot tilbake til hjemlandet, men heller ikke han har per i dag mulighet til å få seg en jobb i Romania som er nok til å leve av. Hele tiden har han datterens beste i tankene.

– Jeg ønsker å kunne gi datteren min trygghet, og de

tingene barn i dag ønsker seg som leker, ordentlige klær, og mobiltelefon, sier han.

Fair & Square planlegger å åpne en fabrikk i Romania, hvor arbeiderne vil jobbe under norske vilkår med 37,5 timers arbeidsuke og betalt ferie. Guțas drøm er å få jobb der dersom planene gjennomføres. Da kan han være med familien sin, og samtidig tjene nok til at de kan leve et godt liv sammen. Han trives godt i Oslo, men å være fraskilt fra datteren synes han er tøft.

– Uansett hvor bra man har det, betyr det ingenting når man ikke har barnet sitt ved siden av seg.

utenriks@universitas.no

Visste du?

17 prosent av befolkningen har forlatt Romania siden 2007 (EUROSTAT)

En verden i bevegelse

Utskjelt, korrupt og forlatt. Universitas har tatt turen til Romania.

Utenriksprosjekt

tekst Ingrid Ekeberg
foto Gina Grieg Riisnæs

Hva om du måtte betale 500 kroner under bordet for å bli invitert på et jobbintervju? Eller tipse en sykepleier 1000 kroner for å få gips på Oslo legevakt? Selv om landet ditt tjener penger, så lever du på en luselønn, og omfattende korrupsjon gjør at offentlige midler forsvinner som dugg for solen.

Så hva gjør du? Som ung i Romania er sjansen svært stor for at du pakker sekken og stikker. Nettopp derfor ble landet første stopp på reisen i vårt nye utenriksprosjekt «En verden i bevegelse». Med støtte på 40.000 kroner fra stiftelsen Fritt Ord skal Universitas det kommende året forsøke å bli litt bedre kjent med de som drar fra landet sitt. Og de som har blitt igjen.

Ifølge Eurostat, Eus statistikkbank, har så mange som 28 prosent av alle i alderen 15 til 29 år forlatt Romania siden 2008. Totalt har 17 prosent av befolkningen reist. Det er kun i krigsherjede Syria man har sett en større folkevandring i samme tiår. I denne ukens Universitas kan du lese om UiO-studenten Julia Barbu, som er blant dem som aldri skal tilbake.

– **Romania har** ikke gitt meg en dritt, sier hun.

Korrupsjon, korrupsjon og korrupsjon er grunnen til det. I fjor vedtok regjeringen å løslate flere som sonet lange dommer for nettopp dette. I sommer fikk aktoren med ansvar for å etterforske korrupte politikere avskjed på grått papir. Flerfoldige tusen rumenere har svart med å ta til gatene i landets hovedstad București i protest mot regjering og president, men til foreløpig ingen nytte. I Euro-

pas raskest voksende økonomi forblir lønningene lave. Med medlemskap i Eu har veien blitt kort til mer lukrative arbeidsmarkeder.

Romania har dessuten en helt spesiell, og lite nyansert plass i norsk offentlighet. I pressen, så vel som i kommentarfelt, har rumenere og rom fått gjennomgå. Omtalt som «lykkejegere» blir rumenere og rom både mistenkt, og forvekslet med hverandre. Rumenske Julia har blitt spurt om hun sover på Oslo S, fordi nordmenn tror hun er rom. Romer Guță Trandafir føler for å fortelle Universitas at han ikke er kriminell. Han vil bare jobbe for å forsørge familien sin – og én dag snart vil han hjem igjen til dem.

De neste ukene får du følge journalist Frida Fliflet og fotograf Gina Grieg Riisnæs sin reise til București og studentbyen Cluj-Napoca. Der har de blant annet møtt den unge politikerkometen Lulian Bulai, som etter ti år i Norge vendte hjem til Romania for å innta en plass i parlamentet. På landsbygda besøkte de den unge romkvinnen Estera Anghel, som studerer sykepleie og drømmer om at datteren skal gå på universitetet når hun blir stor. Det er hun som er avbildet øverst i den brune skinnsøfaen, på besøk hos sin venninne Yolana. Jentene fikk også innpass i Romanias bugnende sex-industri: Unge som selger sex over web-kamera for å finansiere studiene sine.

«**Vi snakker** så ofte om det å høre hjemme, om det å ha røtter et sted. Men vi mennesker har jo ikke røtter, vi har føtter og kan bevege oss fritt» sa Ap-politiker Hadia Tajik en vårdag for snart ti år siden. Det blir stadig mer og mer aktuelt. Så følg med på vårt prosjekt denne høsten for å lære mer om de som gladelig har gitt slipp på hjemlandet i håp om en bedre fremtid, og de som ufrivillig blir røsket opp med rota.

utenriks@universitas.no

kulturredaktør:
johannes.fjeld@universitas.noJohannes Fjeld
926 97 107

KULTUR

«Prince er død, men ikke glem
at jeg har god musikksmak»

Ble du trist da Prince døde? Helle Kannik Haastrup ved Københavns Universitet forsker på kjendiskultur. Han mener mange bruker kjendisers død til å posisjonere seg selv overfor andre i sosiale medier.

Bak sorgfulle Facebook-statuser, ligger det ofte et ønske om å vise fram kulturell smak, mener han. – Det er en måte å posisjonere og iscenesette seg selv, sier han til forskning.no.

FOTO: SCOTT PENNER

Tonje pugger mens hun venter på OL. Cecilie måtte slutte på studiet. Dette er toppidrettsutøvernes studiehverdag.

VÅLERENGA - LSK KVINNER: Jubelscener etter at Lillestrøm vant 5-0 i sesongåpningen borte mot erkerivalene Vålerenga.

Idrettsstudenter

tekst Hans Magnus Meland
foto Ola Vatn og Vibeke Johannessen

Cecilie Hauståker Fiskerstrand (22), fra Langevåg, spiller for Lillestrøm kvinner. De har allerede vunnet Toppserien før sesongen er ferdigspilt. Med kamper i Norge, Champions League i Europa og landslagsspill i verden, krever idretten mye tid og energi av Cecilie, som sjonglerer profftilværelsen med studier i fysisk aktivitet og helse på Norges Idrettshøyskole (NHI).

– Jeg drar som regel fra huset mitt til skolen klokken syv om morgenen. Så drar jeg på trening, før nok en økt med skole, og så trener jeg en gang til. Jeg er ikke hjemme igjen før i ni, ti-tiden. Hverdagen er hektisk, men jeg får det til å gå rundt. Det er ikke så mange obligatoriske krav på studiet jeg går nå, sier hun.

– Firkantet system

Å kombinere studiene med idretten har imidlertid ikke alltid vært like lett. Cecilie forteller at hun begynte på faglærerstudiet i idrettsfag på NIH for to år siden. Fagene krevde mye obligatorisk oppmøte, og etter en stund måtte hun ta ut permisjon for å prioritere fotballen.

– Jeg brukte to år på å fullføre det første året på NIH. Studiet krevde mye obligatorisk oppmøte på forelesninger. Da timene kolliderte med fotballen, kunne jeg ikke møte opp.

Hun mener det varierer fra lærer til lærer på skolen, hvor langt de er villige til å strekke seg for å tilrettelegge for studentene som er toppidrettsutøvere.

– Noen forelesere eller administrativt ansatte er

mer fleksible enn andre. Noen tilrettelegger for deg slik at man kan ta igjen timer man har mistet, for eksempel uken etter. Møter du derimot feil person, så sliter du om du ikke kan møte opp på den eksakte timen, sier hun.

Dette gjelder også for mange på landslaget, påpeker hun. Om man går sykepleie, fysioterapi, lærer eller politi, så er det veldig avhengig av hvem på skolen du er i kontakt med, om du får ta igjen timer eller ikke.

– Det var veldig firkantet. Det hjalp ikke om man kunne stoffet som ble gått igjennom – det handlet mer om å måtte være tilstede i et bestemt antall timer for å bestå. Jeg måtte slutte på studiet jeg helst ville gå på. Da følte jeg at jeg kastet bort et helt år. Det var svært irriterende, sier hun.

«Idrettsutøvere har ingen
klare rettigheter for å få
tilrettelagt studiene»

Cecilie Hauståker Fiskerstrand, keeper på Lillestrøm Kvinner

KULTURANBEFALING

Johannes Fjeld, kulturredaktør i Universitas

[Melodi: This Is Halloween] Les en skummel bok, les en skummel bok

Høsten er høysesong for kakao, Instabilder av kommunale bygninger i solnedgang, og ikke minst: LitteratuuUU-Uuur! Denne går ut til en ofte oversett sjanger: De skumle bøkene. Nei, ikke boka til Hareide/Anniken Jørgensen/Per Sandberg/Märtha Louise/Listhaug/de VG-journalistene. Jeg snakker selvfølgelig om horrorlit-

teraturen. Ingen dømmer deg for å ha sett «World War Z» eller «I am legend», men du får ikke cred på lesesalen for å ha lest bøkene de er basert på (personlig har jeg ikke lest dem, jeg leser nemlig bare bøker av Édouard Levé og Michel Houellebecq, men jeg har hørt de er bra.) Når du drukner i barsellitteratur og modige oppgjør med presta-

sjonssamfunnet, er det greit å minne seg selv (og alle drittsekkene på HF) på at grøsserne faktisk har røtter helt til oldtidens Hellas og Roma, og at [performativt woke HF-gutt-stemme] mange av sjangerens pionerer var kvinner. Uten forfattere som Mary Shelley, Jane C. Loudon og senere f.eks. Susan Hill, hadde utvalget på Netflix sugd enda

mer enn det gjør allerede. Alle skrekkin filmer unntatt Scary Movie 3 er nemlig basert på bøker. Europa brenner, Nord-Korea har atomvåpen og fluorsmurning kommer til å drepe deg. I tillegg er det snart eksamen. Du har aldri hatt mer grunn til å være redd. Du kan like gjerne lese en bok.

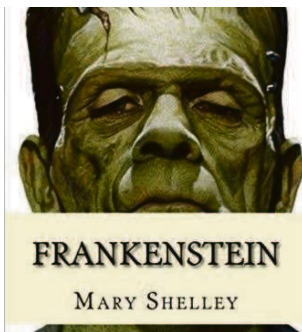

FOTO: CREATESPACE INDEPENDENT PUBLISHING PLATFORM

ARKIVFOTO: SJUR STØLEN

På fysisk aktivitet- og helsestudiet tar hun like mange eksamener og innleveringer som alle andre. Hun sier det er lettere å kombinere utdanningen og idretten nå.

– Nå kan jeg lese mens jeg er på samling for eksempel i Japan, istedenfor å sitte på skolen.

Men å kombinere utdanning og toppidrett er vanskelig for mange, mener Cecilie. Hun tror en endring må til.

– Når man skal trene to ganger om dagen, gå på skole og reise hele verden rundt, så trenger man hjelp av og til. Idrettsutøvere burde hatt tydelige krav på å få tilrettelagt studiet. Sånn det er i dag har vi ingen klare rettigheter. Det er derfor utrolig vanskelig for mange idrettsutøvere å ta utdanning.

På spørsmål om hva som er i fokus fremover, svarer hun:

– Nå gjenstår det å spille ferdig seriekampene, en åttendedelsfinale i Champions League mot Brøndby og en cupfinale i starten av desember.

NIH ønsker ikke å kommentere enkeltsaker, men uttaler seg generelt. De sier de tilbyr tilrettelegging av studier for studenter med toppidrettsstatus.

– Likevel er det enkelte studier, som for eksempel faglærerutdanningen i kroppsøving og idrettsfag, hvor det er mye praksisundervisning og 100 prosent obligatorisk oppmøte. Her kan det være vanskelig å tilrettelegge, selv for studenter med toppidrettsstatus, sier Håkon Solberg, studiesjef ved NIH.

Hardtrener til VM, chiller med skolen

– Jeg står opp klokken syv og gjør litt skole frem til trening klokken ni. Så gjelder det å få i seg mat og lese litt til frem til ny treningsøkt klokken fire. Deretter tar jeg meg fri og gjør andre ting fra seks, syv-tiden.

Dette sier Eirik Brandsdal, 31 år og profesjonell skiløper. Han begynte å studere industriell økonomi ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) i Ås nå i høst. Eirik står med ni verdenscupseiere og fire NM-gull, og forteller

at det foreløpig går greit å kombinere idretten og studiene.

– Jeg har heldigvis ikke obligatorisk oppmøte i fagene jeg har nå, men jeg prøver så godt jeg kan å få med meg de fleste forelesningene. Jeg har sikkert rundt 50 prosent oppmøte. Det er viktig å delta for å henge med, sier han.

Eirik har åtte sesonger på det norske langrennslandslaget bak seg, og følte han satt fast det samme livsmønsteret for lenge. Derfor følte han at han trengte en ny arena hvor han kunne bryne seg på nye utfordringer.

– Jeg begynner også å se slutten på karrieren om ikke så lenge. Jeg har tenkt på hva jeg skal gjøre når jeg er ferdig med langrenn, men jeg føler meg ikke ferdig helt enda, sier han.

– Det har vært en overgang fra å være idrettsutøver på fulltid, til samtidig å drive med studier. Det krever mer disiplin og struktur av meg.

Eirik er i full gang med å trene seg opp til skisessongen. Tidlig i sesongen handler det mest om skøytesprinter. Målet er å komme med på landslaget til ski-VM i Seefeld i Østerrike i februar.

– Men jeg synes jeg har vært for dårlig i de siste årene, så jeg må et knepp opp, sier han.

For Eirik er det ingen tvil om hva som kommer først av skole og idretten.

– Jeg går helhjerta inn for langrenn og ser på skolen som en hobby. Men et skippertak før eksamen til jul er det siste jeg ønsker. Da er det mange renn å delta i.

Likevel stresser han ikke med skolen.

– Det er egentlig ganske chill, jeg føler jeg har god tid i mellom øktene. Jeg har relativt bra kontroll, sier han.

«Jeg går helhjerta inn for langrenn og ser på skolen som en hobby»

Eirik Brandsdal, profesjonell skiløper og student

Spenstig hverdag, høye ambisjoner

Tonje Angelsen (28) går siste året på fysioterapistudiet på Oslomet. Hun er også profesjonell høydehopper, med 1,97 meter som personlig rekord, et EM-sølv og seks NM-gull. Hun anbefaler ikke tilværelsen som toppidrettsutøver og fulltidsstudent.

– Det er ikke artig, sier hun og ler.

– Men likevel gir det meg så mye, så det er verdt det likevel.

Hverdagen er hektisk. Hun står opp halv syv for å møte opp på forelesning halv ni. Så er det trening. Dagene er ulike. Det er skole, trening og lesing det går i.

– Jeg klarer godt å kombinere utdanningen med idretten. Studiet krever mye tilstedeværelse, med praksis og mye obligatorisk undervisning. Men hittil har det gått bra. Skolen har vært imøtekommende og har strukket seg langt for å tilrettelegge undervisningen, sier hun.

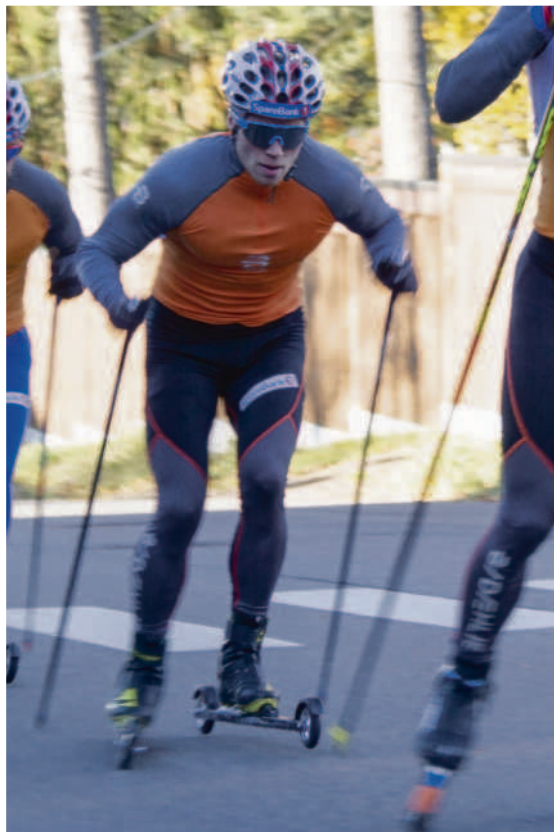
Bakgrunnen for at hun startet på fysioterapi i 2016, var at hun nettopp var ferdig med OL i Rio de Janeiro. Da grep hun sjansen til å kunne gjennomføre studiet før OL i Tokyo i 2020.

– Jeg tenker også på fremtiden. Å drive med idrett er veldig sårbart. Det er jo bare én skade som skal til før man er ferdig som utøver. Derfor er det deilig å ha noe å falle tilbake på, sier hun.

Angelsen begynte først på bioingeniør ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) i 2011, men drømte om å bli fysioterapeut. Etter et og et halvt år på studiet og en svært god høydehoppsesong i 2012, valgte hun å prioritere høydehopp, og sluttet på studiene.

– Men jeg fikk en slags panikk da jeg fylte 25 år. Jeg følte at det var på tide å starte på fysioterapi, sier hun. Fokuset er VM i Qatar neste år, men hun trener hovedsaklig for OL.

kulturredaksjonen@universitas.no

– MÅ ET KNEPP OPP: Eirik Brandsdal mener han må trene hardt for å kunne bli med til VM i Østerrike i februar.

OL I FOKUS: Tonje Angelsen trener hardt mot OL i Tokyo i 2020. Hun håper å kunne fullføre fysioterapi-utdannelsen før den tid.

SERIEVINNER: Cecilie Hauståker Fiskerstrand er keeper på Lillestrøm Kvinner. Her fra en trening i LSK-hallen.

debattredaktør: **Selma Joner**
debatt@universitas.no 938 08 470
Frist: **søndag klokka 17**
Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

– Enda en kuk

Journalister i studentavisen Studvest gjennomførte i forrige uke en «dokunst-test» på Universitetet i Bergen (UiB). Etter å ha saumfart fakultetenes toalett for kunstverk, viste de funnene til to kunststudenter som skulle kåre en vinner. Verket som gikk seirende ut var en strektegning av en TV. – Åh, denne liker jeg! Er det en TV? Eller en radio? Unikt motiv er det i alle fall, spesielt til å være på et toalett, sa kunststudent Hanna Pherson. Når de så ble presentert for tegninger av kjønnsorganer, forsvant både

smil og lovord. – Enda en kuk. Jeg vet ikke hva jeg skal si om denne her engang. Terningkast én. Alt som er skrevet etterpå (ref. sprengkåt? Alle barna hadde sykkel, unntatt Per, og nynorsk) gir ingenting mer til verket. Kunststudent Sofie Gustafsson skjønte heller ikke greia: – Jeg blir bare irritert. Den er bra tegnet, men den som har tegnet det burde bruke talentet sitt på noe bedre enn dette her, sa hun. En får krysse fingrene for at kunstneren for eksempel studerer på UiB.

To pee, or not to pee

NRK kunne i september melde at tenåringsjenter synes det er så flaut å gå på do, at de ødelegger offentlige toalettgulv ved å la vannet renne for å skjule tiseslyden. Nå har Universitetet i Agder (UiA) imidlertid tatt saken i egne hender. Ifølge Studentmediene i Stavanger (SmiS) har UiA laget en fellesdo der det spilles musikk, sånn at det skal bli mindre flaut å tisse. Dette fordi Paruresis, eller sjenert blære, visstnok er

svært vanlig. Likevel har initiativet fått hard medfart, og folk later til å mene at studentene burde skjerpe seg og knipe igjen skammen. Men Astri Sjursen ser ikke problemet, og skriver i en kommentar i SmiS: – Er det så nøye om vi ønsker å høre noe annet enn lyden av urin? Enten det er av kjedsomhet, fobi eller en annen grunn, kan ikke vi få lov til å høre på musikk uten å bli kritisert?

Ukas tweets:

Kjetil Bønnum @kjetilbjonn
Stryker du på eksamen i matte, er du dum. Stryker du på eksamen i nynorsk, da er nynorsken dum..

JA FORDI SPYNORSK MORDLISTE FOR ALLTID.

teppe-elsker @teppe_elsker
episk episode i livet mitt: Løp inn på biblioteket på blindern og ropte «DERE ER HVA DERE SPISER! WASA KNEKKEBRØD» ingen som sa hysj en gang

Ja fy faen ass, for noen t-a-p-e-r-e ;);)

Ida Aalen @idaaa
Urgh. Eksamen i «Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode» i morgen. Egentlig ganske OK, men etter 45 studiepoeng begynner jeg bli veldig lei.

Ouff jaaa. Synd du ikke kan velge noe annet. Eller vent..

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Utdanning uten verdi

Studiestøtte

Karl Henrik Storhaug Reinås, medlem av A-lista

Regjeringens forslag om å gi mindre stipend til studenter som ikke fullfører en grad på normert tid eller bytter studie, viser en manglende anerkjennelse av utdannings iboende egenverdi. Utdanning handler ikke bare om å få seg en jobb, men også om å berike individ og samfunn. I stedet for å stramme inn burde

man tilrettelegge og oppfordre flere til å ta utdanning. Utdanning er tross alt den viktigste kapitalen i samfunnet.

Å underkjenne avlagte emner som ikke inngår i en grad ved å gi større lånebyrde vil i praksis si å ikke anerkjenne denne kompetansen som verdifull. For eksempel vil en lege som også har studert psykologi kunne bli en mer empatisk og dyktig lege. Hvis man strammer inn reglene for å få stipend vil tverrfagligheten og mulighetene til å ta innovative og kreative karrierevalg minke dramatisk. Det vil medføre mindre nytenkning og etterlate en fattigere nasjon som i mindre grad er forberedt på framtiden.

Man bør legge større vekt en persons helhetlige kompetanse og ikke bare en tittel på et vitnemål. Alle eksamener bør telle for å kunne dokumentere en persons formelle kompetanse. Utdanning er så mye mer enn grader. Ufullførte studier er også verdifulle i seg selv.

«Man bør legge større vekt en persons helhetlige kompetanse og ikke bare en tittel på et vitnemål»

Hva faen, UiO?

Karakterer

Magnus Bangum, medlem i Liberal liste

Onsdag 17. oktober fikk vi vite at 69 studenter på UiO fikk karakteren på bacheloropp-gaven sin oppjustert to eller flere karakterer etter å ha laget.

Det var studentene ved Psykologisk institutt (PSI) som tok den største støytten. Universitas melder at flere av PSI-studentene opplever karaktersettingen som tilfeldig. Og det med god grunn! Denne statistikken er helt hårreisende. Det er vanlig å ha noe sprik i karakterene ved førstesensur og endelig karakter, men disse sprikene er på en skala som er uholdbar, og det skal ikke skje.

Administrativ studieleder ved PSI, Bjørnar Hjulstad, anerkjenner at «det er noen veldig uheldige utfall», men sier i samme åndedrag at «det er et problem på alle norske utdanningsinstitusjoner». Det er ikke det som burde være fokuset til Hjulstad når instituttet hans åpenbart er i en helt egen liga i karaktersprik.

Instituttet burde heller finne ut hvordan dette kunne skje, heller enn å peke på andre institusjoner.

«Denne statistikken er helt hårreisende»

Denne statistikken føyer seg inn i en lang rekke med karakterproblemer på Universitetet i Oslo (UiO). Noe må gjøres! Og heldigvis er det noe som gjøres. Statsråd Iselin Nybø har satt i gang noen tiltak for å unngå at dette skjer i fremtiden. Fra høsten innføres det sensorveiledning i alle fag på PSI og det blir mulig med en tredje sensurrunde dersom spriket mellom karakterene er to karakterer eller mer. Tidligere har både UiO, UiB og NTNU vært mot en slik tredje sensurrunde. Hjulstad burde være den første til å iverksette disse tiltakene uten å lage bråk i gangene.

Ukas sitat:

«La meg få gi deg en enkel matematisk formel som hjelper deg å finne kjærligheten: Skal du bli populær på datingmarkedet så hjelper det faktisk å være litt stygg»

Stipendiat og hjerneforsker på UiO, Marte Julie Sætra, kommer med gode høstnyheter i Khrono

FORSKERINTERVJUET

I DNA-ets navn

Familie, venner og utdanning har mye å si for livene våres, men professor Robert Plomin mener DNA-et vårt gjør oss til den vi er.

Arv og miljø

tekst Stine Bergo
foto Odin Drønen

– Jeg har gitt opp sånne sosiologer som han som var der i dag. Hvis de ikke vil studere hvorfor det er forskjeller mellom folk, *no problem!* sier Robert Plomin.

Det har gått rundt fem minutter siden den amerikanske behavioristiske genetikeren satt i en paneldebatt om boken *Blueprint: Why DNA make us who we are* som han ga ut i høst. *Blueprint* påstår at gener er den mest «systematiske kraften i livet». Med andre ord, i arv vs. miljø-kampen kårer Plomin arv til den definitive vinneren. Sosiologen han har gitt opp, Jon Ivar Elstad som er sosiologiprofessor ved Oslomet, var blant flere i panelet som viste skepsis overfor funnene hans i boken.

– Dette er det mest negative jeg responsen jeg har fått, sier Plomin, og legger til:

– Men selv de avviser ikke helt genetisk innflytelse.

«**Blueprint**» betyr **blå kopi**, eller plan. I boken hevder han at arvelige DNA-forskjeller er planen for individualitet.

– *Så personligheten min kan forklares med mitt DNA?*

– Vi snakker ikke om din personlighet, retter Plomin.

– Vi snakker om forskjellene mellom folk, og i hvilken grad de forskjellene forårsakes av gener. Vi snakker ikke om at du er sjenert, men om hvor sjenert du er i forhold til andre mennesker.

– *Hvor mye av forskjellene kan forklares av genetiske forskjeller?*

– Mye. I gjennomsnitt er 50 prosent av forskjellene i et hvilket som helst personlighetstrekk en følge av arvelige DNA-forskjeller mellom oss, hevder Plomin. Øyefarge er 100 prosent arvelig for oss alle. *Blueprint* argumenterer for at vekt og skoleevner er henholdsvis 70 og 60 prosent genetisk bestemt.

– Jeg tror det har vært en skikkelig øyeåpner for folk. Som meg! På psykologistudiet snakket vi ikke om gener. Så det var et skikkelig sjokk å se hvor mye det har å si, sier Plomin.

Han legger til en anekdote om at universitetet i Austin på 70-tallet var det eneste i verden som hadde et fag i behavioristisk psykologi. At han var den eneste som fortsatte med det som yrkesretning, tror Plomin kan underbygge funnene hans i *Blueprints*.

– På en måte var jeg predisponert. Litt fordi jeg ikke liker ortodoksi eller at folk forteller meg hva jeg ikke skal gjøre. Jeg er vel en slags rebell, sier han.

« På psykologistudiet snakket vi ikke om gener. Så det var et skikkelig sjokk å se hvor mye det har å si »

For å måle DNA-forskjeller, opererer Plomin med noe som kalles «polygenetiske scores». Polygenetiske scorer, som også kan kalles genetiske risiko-scorer, beregner den genetiske sannsynligheten for alt fra skoleevner og ekstroversjon til depresjon og schizofreni.

– Jeg scorer for eksempel 94 persentil (sammenligning av poengsum, *journ.anm.*) genetisk disponibel for fedme, sier Plomin. Av 100 prosent er altså det ganske høyt.

Plomin, som for så vidt ser slank og sunn ut, sier det er en ulempe å bo i en *fast food*-nasjon. At han er sterkt genetisk disponert for å bli tjukk, betyr likevel ikke at han kommer til å bli det, forklarer han.

– Vi snakker om sannsynlige påvirkninger, dytt i bestemte retninger, sier han. Hans høye genetiske risiko for fedme kunne gjort at han ga opp, peker Plomin på.

– Jeg kunne si jeg er predeterminert til å være en «genetisk

Genets mann: Robert Plomin har fått gave etter forelesningen på Eilert Sundts hus. Blomstene har han gitt til Universitas. Smigret spør vi om hans polygenetiske profil viser at han er en god person. – Vel, de polygenetiske poengene er ikke så gode på å vise det enda. Men jeg tror at jeg er det, svarer han.

feiting». Men, som jeg forklarer i *Blueprint*, har dette motsatt effekt fordi det motiverer meg til å fortsette kampen mot å bli tjukk.

«**Skoler har betydning**. Livshendelser har betydning. Men de spiller ingen rolle for individuelle forskjeller», sa han med sin rolige amerikanske aksent, fra podiet i Auditorium 1 på samfunnsvitenskapelig fakultet.

Det høres drastisk ut. Ingen betydning? Professorens modererer seg i hallen i Eilert Sundts hus, og sier miljøet kan ha stor, men midlertidig, betydning.

– Vi kan endre adferd. Vi kan lage lover som hindrer folk fra å kjøre uansvarlig eller lage nulltoleranse-lover for å hindre skolebarn fra å være mobbere. Men det ville ikke gjort særlig forskjell når det kommer til stabile psykologiske trekk. Risktagerne ville fortsatt å ta risiko og mobberne ville fortsatt vært mobbere, sier han.

Plomin mener at å vite om forskjellene mellom individuelle personlighetstrekk kan føre til økt toleranse for dem.

– Det kan være nyttig å vite at det er vanskeligere å endre seg for noen av oss enn for andre.

– *Kan ikke det å vite alt om sine genetiske disposisjoner gjøre folk redde?*

– Det kan gjøre deg engstelig, som du sier, men jeg tror en tanke om forebygging er svært viktig. Ikke vent til du har hatt et hjerteinfarkt før du tar

en operasjon – du er aldri den samme etter det. Forebygging sparer penger og smerte, som er den viktigste tingen, sier Plomin. Han er klar over at *Blueprint* løfter fram flere dilemmaer, og at folk kanskje «uroer seg for hvor forutseende det er». Det viktigste er å snakke om det.

– Istedenfor å avvise forskningen *out of hand*, tror jeg min hensikt med boken var en åpenhet for muligheter, sier han.

Arv og miljø-debatten roer seg nok ikke ned med *Blueprint* i bokhyllene. Selv om forfatteren har gitt opp sosiologiprofessor Jon Ivar Elstad, håper Plomin at *Blueprint* får betydning for samfunnsvitenskapene.

– Du trenger ikke å bli en genetiker for å bruke denne forskningen. Du trenger bare å bruke disse genetiske scorene som en variabel, akkurat som du ville gjort i en hvilken som helst annen undersøkelse, sier han og lener seg tilbake i stolen.

– En gang har jeg lyst til å få DNA fra forskningsobjektene deres og gi samfunnsforskere noen polygenetiske poeng, men ikke fortelle dem hva det er, bare si: «Her er noen variabler dere kanskje finner interessante. Hvorfor ikke bare gjøre det dere pleier å gjøre med dem?». Og når de finner at det forklarer mer enn de tingene de studerer, eller at det interagerer med tingene de studerer, *they'll be dead keen on it*.

anmelderredaktører: **Frida Fliflet og Knut Andreas Finnset**

anmeldelser@universitas.no 472 58 512

ANMELDELSER

Teater:

Enorme, små følelser

Hva er egentlig «rettferdig fordeling» av et barn etter en skilsmisse – og hvem er det rettferdig for?

To hjem

Av: **Tigerstadsteateret og Oslo Nye**
Regi: **Toril Solvang**
Med: **Andrea Vik, Henrik Hoff Vaagen, Birgit Nordby og Martin Karelius Østensen**
Hvor: **Trikkestallen på Torshov**

«To hjem» er en tidvis hjerteskjærende fortelling om å være 14 år og bli revet mellom to hjem. Vi møter Jenta, overbevisende spilt av Andrea Vik, som står midt oppi foreldrenes skilsmisse, og Gutten, som føler han bor i en bag. Stykket problematiserer ideen om delt omsorg, og tar kompromissløst barnas parti: De voksne fremstår som egoistiske, selvsentrerte og ute av stand til å se barna. Den intime scenen på Trikkestallen fungerer godt for å fange de intense, klaustrofobiske følelsene: manuset er konsist, konkret og troverdig, samtidig som Tigerstadsteateret eksprimenterer med modernistisk koreografi og skaper rom med flyttbare, stilistiske rekvisitter.

Teaterstykket lykkes godt i å kombinere tradisjonell teaterkunst med abstrakte bevegelsessekvenser for å fange

stemningsleiet til de fem karakterene. Det lykkes også med å rekke ut en hånd til publikum og gi oss lommer til å inkludere våre egne liv i fortellingen ved å spørre hvordan vi oppfatter situasjon og etterlate rom for refleksjon etter tunge scener.

Det er et ambisiøst prosjekt å lage en forestilling som ikke bare appellerer til unge, men også tar dem på alvor, uten at det blir et pinlig forsøk på å «snakke ungdommens språk». Tidvis blir Jenta krampaktig fjortis, Gutten plagsomt enkel og de voksne i overkant karakterte, men jevnt over lykkes regissør Toril Solvang godt i å formidle det skjøre og intense i det usagte mellom de voksne og barna. Resultatet er et lett gjenkjennelig, morsomt og tidvis ganske sårt stykke om det å vokse opp i skilsmisens tiår. Solvang, godt hjulpet av en stødig koreograf og overbevisende skuespillere, har lyktes i å lage et teater som tar barna på alvor – både i innhold og form.

Kristine Sørheim
anmeldelser@universitas.no

Skilsmissebarn: «Vi er en del av et stort eksperiment. Rettferdighetseksperimentet», reflekterer Jenta, spilt av Andrea Vik.

Universitas anbefaler (følg spillelista på spotify)

Ny norsk musikk

Gutta Boys – Joddski
UGH! Legenden kanalisere Nate Dogg på eksemplarisk vis
Hustlebot – Maya Vik
Lek hustlebot og stjel bestikk mens du Elaine-danser deg ut av SiO-kantina til denne funk-pregede perlen
Dementia – The Modern Times
At en låt om demens kan være så dansbar er like forvirrende som Alzheimers
All and Everything – Spidergawd
Gutta har røyka asken til John Coltrane eller noe. Det lukter digg

Knut Anders Finnset, vikarierende anmelderredaktør

Teater:

Går unna: Et sammensurium av følelser, ambisjoner og politiske meninger farer over scenen i voldsomt tempo.

FOTO: NOAH ALVERG/DET NORSKE TEATERET

Underholdende kaos

Hold tunga rett i munnen! «Tusen Takk Teater» er en strabasjøs berg- og dalbane gjennom eksistensielle spørsmål, absurditeter og uforståelige monologer.

Tusen Takk Teater

Av: **Marco Reinertsen**
Hvor: **Det Norske Teateret**
Når: **Fram til 27. desember**

Manusforfatter Marco Reinertsen serverer publikum en naken presentasjon av raske tankestrømninger. Budskapet i forestillingen ligger i det å bli et bedre menneske selv om man feiler, og hvordan man kan finne trøst og sin egen stemme gjennom kunsten. Om du leter etter en rød tråd, kan du drikke opp vinen din og gå hjem. I regi av Angelina Stoičvska, røres det sammen en interessant lapskaus av forfatter-skap, eksistensielle spørsmål og nazisme. Resultatet blir en putrende og lattermild bekjennelse av indre monologer og ekstremt politisk korrekte meninger. For å demonstrere sin politiske korrekthet og motstand mot nazismen, proklamerer den ene karakteren at han ønsker at jøder skal få ta over hele verden.

I ett øyeblikk rabler en karakter om modem, fyrtårn

og måkedrap i stua. Det neste minuttet bryter ei stakkars bestemor ut om hvordan det er å bli bitt i tissen, og Jesus sammenlignes med Hitler. Her flyr temaene like fort forbi som høstsemesteret på Blindern. Hyppige temaskifter er et godt virkemiddel for å skape en illusjon av tankestrømninger, men det er noe vanskelig å følge kontekstene og budskapet hele veien. Derimot fører raskt tempo til rappkjefte kommentarer og usminket humor, noe salen tar godt i mot. Applausen er stadig tilbakevendende, og i all forvirringen må man ofte dra på smilebåndet. Regissør Stoičvska har uttalt at teaterstykket skal vise hvordan mennesker kommuniserer på forskjellige måter, og hvordan språket brukes. I mylderet av rekestimer, gravkister og palmehatter, forsvinner budskapet til hennes litt. Det er rett og slett for mye som skjer. Men til tross for forvirring, leverer stykket i form av å utfordre humor og satire. Det er moro, men en time og førtifem minutter senere grubler jeg også på hva det var jeg nettopp så.

Gunhild Tveiten
anmeldelser@universitas.no

Hva: **TYRAN-NOSAURUS REX**

Hvor: **Natur-historisk Museum**

Hvorfor: **Fordi kunnskap er dank og gratis!**

August Tekrø, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Come for the dinosaur, stay for the knowledge

Kanskje er du slik som meg, og har gått på universitetet i flere år uten å vite hvilke goder man har tilgjengelig. Den sweeteste dealen er at vi som studerer kommer inn helt gratis på de fleste museer i Oslo. Kanskje er du som meg, og ikke visste at vi har et føkkings Tyrannosaurus Rex-skjelett på Natur-

historisk Museum – i tillegg til mye annet gøy, interessant og lærerikt. Visste du at nearktisk, neotropisk, palearktisk, etiopisk, orientalsk og australsk er de seks forskjellige dyregeografiske regionene? Ikke jeg heller. Men vær tidlig ute, de stenger klokken 16 – så kanskje ikke kom bakfull på søndag.

Hva: **Mat-chende tvillinger**

Hvem: **En tvilling til en annen**

Hvorfor: **Fordi jeg er lei**

Tuva Vik, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Just don't

Dette kommer fra en tvilling til dere andre tvillingpar der ute: Selv om dere kommer fra samme egg, og er nokså like utseendemessig: Ikke prøv å ligne enda mer på hverandre! Ikke match! Dere tenker kanskje det er søtt, at dere topper det hele med å gå i like klær, og prøver å snakke i kor. Det er det virkelig ikke. Dere er

individer, ikke samme person. Ikke prøv å få det til å virke motsatt. Og det høres alltid falskt ut når man prøver å koordinere snakkingen. Bare vær forskjellige mennesker! Det er sinnsykt irriterende for oss andre tvillinger at andre tvillingpar prøver å skjule individualiteten. Det kommer aldri til å bli verken søtt eller sexy.

Plate:

Armer og bein i nesa

DumDum Boys sin nye plate legger tvilen til side: Rockekon-gene nekter å abdisere.

Seks år etter forrige plate, og tolv år etter deres forrige ordentlige gode langspiller. Det kom nok litt bardust på DumDum-fansen, men forrige fredag skjedde det altså. Helt uten forvarsel. De voksne ville ut og leke igjen, og ut fra skyggene kom «Armer og bein».

Det første som slår en er at det høres mis-tenkkelig moderne ut. «Armer og bein» åpner med et møkkete gitarriff, en vokalist full av selvtillit og tight garasjerock. Spor én, «Lange Dager», er et fint vorspiel før man trer inn i den lekne «Champagne på Senga». Selv om produsent Martin Horntveth (Jaga Jazzist) har hatt noen skitne jazzfingre med i spillet, er det umiskjennelig DumDumsk.

En kan lett føle seg truffet av overskuddet deres. Her snakker vi høyere gitarer og dansende rytmer som nesten utfordrer de fire flate. I tillegg har vi en miks som utfordrer pstereo-begrepet som de selv har funnet på. La gå, albumet er kanskje ikke i nærheten av DumDum Boys' første plater, som allerede har rukket å bli 30 år gamle, men det finnes mye kvalitet i god rutine. Gitarist og låtskriver Kjartan Kristiansen kan fortsatt ikke kastes fra låtskriver-tronen i Norge, men denne gangen er de fine munnhellene hans lagt bort til fordel for større tanker og bedre rim.

DumDum Boys har utviklet seg i en naturlig

FOTO: AGNETE BRUN

Armer og Bein

Band: **DumDum Boys**

Plateselskap: **Oh Yeah!**

Utgivelsesdato: **19. oktober**

retning, men fra å være noe samtidspreget med 80-tallstrømmer og 90-tallets grøtete mix, er produksjonen nå blitt tidløs. Likevel er det ikke lenger mandag hele året, og englefesene har fått seg noen kledelige rynker.

«Armer og bein» bruker tid på å vokse på lytteren, slik som mange av de nyere DumDum-platene. Hele dansen avsluttes praktisk nok med et musikalsk bønnerop, signert bassisten Aslak Dørum: «Tilgi oss aldri, vi vet hva vi gjør. Tilgi oss aldri, alt som skjer har skjedd før». Amen.

Philip A. Johannesborg
anmeldelser@universitas.no

Film:

Uten distraksjoner: De sparsommelige omgivelsene tar seeren tett innpå deltakernes psyke.

FOTO: TOUR DE FORCE

Simpel rekonstruksjon gir gripende inntrykk

Rekonstruksjon Utøya

Regi: **Carl Javér**

Premiere: **19. oktober**

Undertegnede har vært svært skeptisk til all kulturproduksjon som tar for seg hendelsene fra 22 juli. Det kan fremstå som om bransjefolk uhemmet har kastet seg over et materiale som de til syvende og sist skal skape blest om, bygge et navn av – og håve inn penger på. På overflaten gis det inntrykk av at deres verk skal minne oss på, og kanskje hjelpe oss med å overkomme de grufulle hendelsene som fant sted. «Rekonstruksjon Utøya» fokuserer på sistnevnte.

Regissør Carl Javér inviterer fire overlevende og et knippe unge skuespillere til en stor lagerhall i Målselv i Troms. Her får de overlevende en tom sal til rådighet for å re-

konstruere sine hendelsesforløp fra Utøya som et terapeutisk eksperiment. De bruker tape for å illustrere omgivelser, og metallstenger for å gjenskape lyden av skudd. Lagerhallen blir omgjort til en scene som trekker stilistiske paralleller til Lars Von Triers «Dogville».

Filmskaperne har gjort det eneste riktige ved å trekke seg tilbake, og la de overlevende forbli eierne av sin egen historie. Med de få virkemidlene, det enkle formatet og glitrende filmteknikk, tar konseptet oss tett inn på deltakernes opplevelser. Javér's tilbaketruekenhet til tross – deltakerne evner å skape sterke og overraskende momenter ved deres egne fortellinger. Fraværet av de ekte omgivelser styrker innblikket i de fires psykologiske påkjenninger.

På ett tidspunkt skuer deltaker Moham-

med over skuespillerne som spiller døde i hans egen rekonstruksjon. Etter en stund forteller han at de kan våkne. «Hadde det bare vært så enkelt også den gang», sier Mohammed. Filmen minner oss gjennomgående på at Utøya er fortid, og grusomhetene forbi. Eksperimentet evner dermed ikke å dra seeren tilbake til de faktiske hendelsesforløpene. Rekonstruksjonen bærer preg av for stor distanse til å formidle at massakren en gang var reell.

Hvorvidt dens terapeutiske formål er et skalkeskjul for filmens fødsel betyr lite. Rekonstruksjonens verdi for publikum er i aller høyeste grad tilstrekkelig. Det viktigste filmen presterer er likevel å snu skepsisen og illustrere at kunst om hendelser som Utøya både er lov og viktig.

Jo Marvik
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender

24 okt

Silent disco

Er du gira på å ha det kleint? Kulturhuset leverer! På konseptet «silent disco» får gjestene utdelt hodetelefoner, og kan velge mellom å høre musikk fra tre forskjellige DJ-sett. Musikken spilles med andre ord ikke via høyttalere, og det legges opp til en stille dansefest uten like. For utenforstående som måtte befinne seg i lokalet vil det jo virke helt loco! Du kommer til å få flertallige «hæææ?» i retur på snapstoryn din.

Kulturhuset, Kl 21, ID: 20 år, CC: 100,-

25 okt

Natt på museet

Oslo-borgere er veldig forskjellige, men én ting forener oss alle. Ja, jeg snakker selvfølgelig om historisk museum. På torsdag kan du etter stengetid utforske mumier, hodeskaller og fortellinger fra en svunnen tid, kun utstyrt med lommelykt i et ellers mørklagt museum. Det vil også gjøre det mye enklere å stjele museets historiske artefakter. Dette er det mange som har skjont, og museet opplyser om stor pågang. Så det kan være en fordel å kjøpe billetten på forhånd.

Historisk museum, kl 18–21, CC: 100,-

26 okt

Lagertømming hos Arthaus

Alle liker å se på film, men hvis du er litt over gjennomsnittet interessert, har du sikkert hørt om Arthaus, landets beste distributør av kvalitetsfilm. Nå skal de flytte, og til din glede tømmer de lageret for plakater og annen merch. Distributørene viser at de heller ikke er fremmed for konseptet ironi når de selger DVDer som utelukkende kan betales med vipps, så husk mobilen. De lover også gratis giveaways. Er du din vennegjengs Roger Ebert, er du nødt til å ta turen.

Nedre gate 7, kl 15–18

27 okt

Halloween-helg!

For noen betyr Halloween årets beste festhelg. Andre må på legevakten med strekk i øyemuskulaturen etter å ha himlet hver gang de så en dyp utringning og påtegnede værthår – altså ca annethvert minutt. Dette er stedene du bør oppsøke, eller eventuelt sky som pesten: Det Gode Selskab, selve garantisten for en bra kveld på byen, arrangerer fest med dødssyndene som tema på Chateau Neuf. Det blir techno, live-musikk og noe kalt «hell room». Yikes! Også The Dubliner arrangerer halloween-fest, og undertegnede vedder fern shilling på at du kommer til å se minst tre leprechauns kaste opp i løpet av kvelden. Det er verdt turen i seg selv. Men kanskje trives du best på Solli? Halloweenparty blir det jaggu meg også på folkelige Nox, men hvorvidt det legges opp til utkleddning forblir usikkert, så spar Nikolai Astrup-kostymet til filmkvelden på søndag. Ikke et kostyme, sier du? My bad! **Oslo, kveldstid**

29 okt

Spesialvisning av «Mandy»

Oscar-vinner Nicolas Cage har tatt mange nøye utvalgte rollevalg. Husker du den gangen han portretterte et brennende skjelett fra helvete ved navn Johnny Blaze? Jeg og, brotha:) «Mandy» seiler blant de vitende opp som årets feteste grøsser, og Cinemateket har måttet sette opp flere ekstravisninger. Natt&Dag skriver at Cage «spiller både bra og helt sinnsykt», og slik velformulert skryt kan ikke ignoreres. Det er nok ikke annet å gjøre enn å dra seg ned på Cinemateket på mandag, for det som antakeligvis blir den siste kinovisningen av den fremtidige kult-filmen på en stund.

Cinemateket, kl 19. CC: 80,-

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

– Jeg elsker lukten av skolesammenslåing om morgenen

I ukas Universitas kan du lese om journalist Philip Johannesborg, som delte en eventyrlig flytur i et Cessna 172-fly med rektor Arne Krumsvik ved Høyskolen Kristiania. Flytet var leid i Kjeller i Lillestrøm, fordi ingenting sier «sikkerhet» som et fly leid i Lillestrøm, på et sted som heter «Kjeller», flydd av en mann hvis primære interesseområde er skytevåpen.

Nå kan Ad notam-redaksjonen avsløre at vi har fått tilgang på deler av intervjuet som ikke ble trykket i Universitas’ artikkel.

Umiddelbart etter at flyet hadde nådd 4000 meters høyde, skal Krumsvik ha begynt å spille «Valkyriens mars» fra Wagners opera «Die Walküre» på fullt volum inne i cockpiten.

Deretter ble han, etter det Johannesborg sier til Ad notam-redaksjonen, tilsynelatende livredd for fiendtlige fly. Johannesborg oppgir at han ikke så noen andre fly.

– Krautene er over alt! Ta den, Heinie! Ta den, Fritz! Smak vreden til de allierte maktene! skrek Krumsvik, mens han frådet om munnen og tok en trippel 360 med flyet. – Achtung, Herr Hartmann, ich komme für Sie! You magnificent bastard! I feel the need... The need for speed! Faster, Faster, until the thrill of speed overcomes the fear of death!

På tilbud om sitatsjekk svarer Krumsvik:

– Jeg har ingenting å tilby annet enn blod, slit, tårer og svette.

Ukas studentvin

Mathias Gravdehaug, vinanmelder i Universitas

JEAN DE FLORLETT:

Solen går sin gang over himmelen i en sløv landsby. Barna bader i fontenen, den står midt på rådhusplassen, og i det fjerne lyder en kirkeklokke. Du skjenker deg et glass rosévin fra karaffelen som den innrøykte kelneren nettopp har satt på det ustø bordet av støpejern. Smaken er bestemt, nesten bitter, og du aner et hint av grapefruktskall. Et touch av vanilje og roser er også å spore. Luften er mettet med ingenting, og du hever glasset dovent mot en eldre mann, din drikkekamerat for dagen. Det er Gérard Depardieu. Tchin-tchin, Gérard. Du har ingen planer i dag.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas

Croix de Basson Côtes de Provence

Pris: 149,90 kroner

Land: Frankrike

Alkohol: 14 prosent

Vi spør

av Skrothildegund Franzimor

Den Akademiske Kvarting

I ukas Studvest kan du lese at det har vært 60 registrerte tilfeller av narkotikabruk ved utestedet Det Akademiske Kvarter i Bergen. Men har Studvest-redaksjonen rent mel i klipsposen selv?

[Ring, ring]

– Hallo?

– Hei. Dette er Jens Snørud fra Universitas som ringer. Snakker jeg med redaktør i Studvest, Maria Rud Halvorsen?

Jaa?

– Du, vi ringer for å gi dere samtidig imøtegåelse i en sak vi skriver som involverer en anonym kilde.

– Okeei?

– Kilden vår oppgir at det har blitt funnet narkotiske stoffer, nærmere bestemt kokain, i deres redaksjonslokaler. Ønsker du å kommentere det?

– Blitt funnet kokain i våre redaksjonslokaler?

– Det er det kilden oppgir, ja.

– Nei, det har jeg.... Eeh. Da må jeg eeh, altså.... Kan du fortelle noe mer om konteksten, eller....?

– Jeg kan gå gjennom de andre påstandene vi har her, fra den samme kilden. Hen sier også det er blitt funnet sammenrullede femtilapper og små rester av hvitt pulver på kjøkkenbenken og dolokket i redaksjonslokalet deres, og at det hersker en utagerende ruskultur i det bergenske studentavismiljøet? (ønsker du å kommentere det?)

– Du, er det her den tullespalten deres?

– Jeg bare går gjennom påstander fra en anonym kilde jeg, nå.

– Okei, for vi har ikke noe kjøkkenbenk her engang.

– Dere har ikke det, nei. INTERESANT! Okei, men uansett: Stemmer det at Studvests mellomlederteam var på seminarstur til Bolivia?

– Nei.

– Neivel. Er det riktig at redaksjonen er, som vår kilde oppgir, in love with the coco?

– Eheh, hva sa du?

– Er det riktig at redaksjonen er, som vår kilde oppgir, in love with the coco?

– Nei.

– Medfører det riktighet at Studvests interne slagord er «ayo for yayo»?

– Nei.

– Okei, hva med dette da? Er det sant at redaksjonen har over tusen ord for snø, deriblant nesegodt og peruviansk mar-sjeringspulver?

– Eeh, nei.

– Okei. Stemmer det at redaksjonsmøtene tar dobbelt så lang tid som de trenger fordi de som snakker til stadighet snufser og må ta pauser for å ta en key bump?

– Hahah, nei.

– Stemmer det at dokøen jævlig lang for alle gutta får på?

– Eeee, nei.

– Er det tilfellet at nyhetsredaktør Erlend Otterå har en ansiktstatovering der det står «ay caramba, la cocaina»?

– Ha-ha-ha, jeg skulle ønske det.

– Stemmer det at du har et innrammet

bilde av Jordan Belfort, og omtaler ham som ditt personlige forbilde?

– Nei.

– Ikke et lite bilde engang?

– Eheh, nei jeg tror ikke det. Da henger det igjen fra en tidligere redaktør i så fall.

– Så du har tatt det ned, greit. Stemmer det at kulturredaktør Erik Aasebøs måte gå i fysioterpai fordi kjeven hans gikk i lås etter en en helg med kraftig misbruk?

– Nei. Jeg er egentlig midt i en medarbeidersamtale her jeg, så det passer litt dårlig.

– Okei, det er bare én til, så er jeg i mål. Stemmer det at du ringte legevakten og skrek at du ikke kunne føle ansiktet ditt, og at russerne var etter deg?

– Nei

– Helt til slutt: vil du vurdere din stilling som studentmedienes Pablo Escobar?

– Eeh om jeg vil vurdere den? Hva-hva mener du med det spørsmålet? Om jeg vil vurdere om jeg er det? Eller om jeg vil vurdere å bli det?

– Om du vil vurdere din stilling som studentmedienes Pablo Escobar.

– Nei.

– Okei, takk skal du ha. Nå har du vært på Universitas baksidespalte Vi spør.

– Takk gud, jeg ble litt stressa. Jeg ble veldig opptatt med å tenke på sammenrulla femtilapper.

– Den er grei! [snoooooort] Vi snallast!

QUIZJYPLINGENE

28. oktober avholdes det som omtales som «seriefinalen» mellom Brann og Rosenborg i Bergen. Når vant Brann Eliteserien sist?
- I hvilket tiår ble ebolaviruset for første gang påvist?
- Hvilken svensk popartist slipper denne måneden sitt første album på åtte år?
- Hvor mange planeter i vårt solsystem har ringer, à la Saturn?
- Hva er pidginspråk?
- De to nestledene i Kristelig Folkeparti har begge etternavn som ender på de samme fire bokstavene. Hvilke?
- Etter Det osmanske rikets fall ble området bebodd av kurdere splittet opp. Hvilke fire land ble kurderne fordelt på?
- Hvilket asiatiske land avholder valg på ny nasjonalforsamling denne måneden?

- Hva har Jonas Gahr Støre, moteskaper Christian Dior og Frankrikes tidligere president Francois Hollande til felles?
- Hva var Joachim Rønneberg, som døde 99 år gammel 21. oktober, mest kjent for?
- Forfatter, journalist og fotograf Petter Mæjlender er aktuell med en bok om hvilken kunstner?
- Hvilken ung mann fra gresk mytologi ble så besatt av sin egen skjønnhet da han så sitt eget speilbilde, at han ble dømt til å tæres hen og dø?
- Hvilket grunnstoff med det kjemiske symbolet Pb, har atomnummeret 82 og er et metall?
- Hva heter bandet fra New York som ble frontet av Lou Reed, og stod bak låter som «Sunday Morning» og «I'm Waiting For The Man»?

- På hvilket flagg er det avbildet en ørn som står på en kaktus, og har en slange i nebbet?
- Hvilken kommune viste mest givervilje under årets TV-aksjon på NRK?
- Hvilket land ble grunnlagt i 1932, etter at Abdul-Aziz bin Saud hadde klart å forene områdene Hijaz, Najd, al-Asha og Asir?
- Hvor mange statsministre har Kristelig Folkeparti hatt, og hva heter de?
- Hva heter svensken som blant annet er kjent som produsent for Childish Gambino, og for musikken til filmen «Black Panther»?
- Sylvi Listhaug lanserer denne måneden sin selvbiografi, der hun blant annet langer ut mot KrF-ledelsen, kontantstøtte og Jonas Gahr Støre. Hva heter den?

av Pernille Solheim og Hans Magnus Meland, journalister i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. **Trump:** Ikke akkurat et shining moment, dette her. Jaja, herfra kan det bare gå oppover, si.
- 5-9. **Student:** Verre ting har skjedd, men en god del bedre ting også.
- 10-14. **Førsteamanuensis:** Se der ja! Ikkje duuumt.
- 15-20. **Professor :-)** *stolt men ydmyk*

1. I 2007 2. 70-tallet (1976 i Kongø) 3. Rybøy 4. 4 (Jupiter, Uranus, Neptun og Saturn) 5. Språk som oppstår tilfellig og for spesifikke formål nå to eller flere språk kolliderer 6. -stad. (Olau Bollestad og Kjell Inge Røpstad) 7. Tyrkia, Iran, Irak, Armenia og Syria 8. Afghanistan 9. De studerte ved prestisjeuniversitetet Sciences Po i Frankrike 10. Han ledet tungt vannaksjonen på New York i februar 1943 11. Harton Pushwagner 12. Narkissos (Latin: Narcissus) 13. Biv 14. Veivet Undergrunn 15. Det meksikanske flagget 16. Svalbard 17. Saudi-Arabia 18. To: Lars Korvald (1972–1973) og Kjell Magne Bondevik (1997–2005) 19. Ludwig Göransson 20. «Der andre tier»

Rebus

av Henke Hennie

HINT: Hater du simpelthen politisk korrekthet? Send løsning universitasdesk@gmail.com
FORRIGE LØSNING: «Sjakk matt for Carlsen» Det klarte hamshareyt, Dan Borge BS, Shawarmaens vens og DANIEL din gærning.